

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Роздільнянської міської ради
Одеської області
15 травня 2024 року
[№3849-VIII](#)

ПРОГРАМА
з локалізації та ліквідації амброзії
полинолистної на території Роздільнянської
міської територіальної громади
на 2022-2024 роки

1. СКЛАД ПРОБЛЕМИ ТА ОБҐРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ЇЇ РОЗВ'ЯЗАННЯ ШЛЯХОМ РОЗРОБЛЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Амброзія полинолиста (*Ambrosiaartemisiifolia*L) – один із найбільш небезпечних в Україні карантинних бур'янів-алергенів, який за 75 років пройшов усі етапи експансії: первинного проникнення, розселення та наступної натуралізації.

Через засміченість понад 70% ландшафтів України амброзією полинолистою кількість алергічних захворювань серед наших співгромадян, викликаних саме цією рослиною, постійно зростає.

Причиною швидкого поширення амброзії полинолистої у місті є те, що цей вид має ряд біологічних особливостей, до яких належать:

- висока насіннева продуктивність до 100 тис. штук з однієї рослини;
- насіння молочної та воскової стиглості здатне дозрівати і давати повноцінні сходи, зберігаючи життєздатність протягом 40 років, чим утворюється значний за обсягом запас насіння у ґрунті;
- накопичення насіння в ґрунті;
- рослина має потужну кореневу систему, що проникає вглиб до 4 метрів;
- здатність рослин витримувати довготривале підтоплення – до 2 тижнів;
- рослині властива висока регенераційна здатність, після скошування амброзія здатна давати від залишків стебла нові паростки, які утворюють суцвіття і формують життєздатне насіння;
- пластичність та висока адаптаційна здатність виду щодо температури, запасів вологи.

Розвиваючи велику надземну вегетативну масу, амброзія полинолиста здатна пригнічувати і витіснити культурні рослини.

При великому забур'яненні надмірно висушуються й виснажуються ґрунти.

Дослідження показують, що на утворення однієї тони сухої речовини амброзія полинолиста виносить з ґрунту 115,5 кг. азоту, 1,5 кг фосфору, а також близько 950 тон води.

Амброзія полинолиста засмічує вулиці та прибудинкові території, узбіччя доріг, пляжно-паркову зону, пустирі, створює неестетичний, занедбаний вигляд територій парків, скверів та інших зон міста.

Крім швидкого впливу на культурні рослини, негативно впливає на здоров'я людини. Пилко рослин з роду амброзія є сильним алергеном і викликає алергічні захворювання (бронхіальна астма, алергічний реніт, atopічний дерматит, контактні дерматити). У фазі цвітіння амброзія видаляє велику кількість сапоніну, що викликає алергію у багатьох людей. У пилку містяться особливі білки-антигени Є і К, які проникають через слизову оболонку верхніх дихальних шляхів людини. При попаданні пилкового зерна на слизову оболонку білки надходять у кров та лімфу. У результаті розвивається нежить, сльозотеча, задишка, відчувається головний біль, підвищується температура, проявляються напади бронхіальної астми і втрачається працездатність. Амброзія видаляє ефірні масла (камфора, борнеол, пенен, гераніол, терпін та ін.), що викликають головний біль.

Алергени містяться також в насінні та листі амброзії, що можуть викликати дерматити у людей.

Вітчизняна та іноземні статистики засвідчують, що вияви захворювань населення на пилковий поліноз щороку частішають. За даними Всесвітньої організації здоров'я, кожен п'ятий житель планети, у тому числі і в Україні, хворіє на алергічні захворювання або має минулі симптоми алергії. На жаль, нині не існує універсальних фармакологічних препаратів для профілактики та захисту здоров'я людей від алергії на амброзію полинолисту.

Враховуючи біологічні особливості амброзії та умови населеного пункту, для ефективної боротьби запровадити в Роздільнянській міській територіальній громаді одночасне та систематичне комплексне застосування дієвих методів та соціальних заходів, направлених на усвідомлення кожного громадянина масштабів шкоди чинності амброзії полинолистої. Затвердження міської програми та виділення коштів для проведення боротьби з амброзією полинолистою за рахунок коштів місцевого бюджету дасть можливість вирішити дану проблему.

2.МЕТА ПРОГРАМИ

Основна мета програми – зменшення негативних наслідків від амброзії полинолистої,

ліквідація карантинного бур'яну на території Роздільнянської міської територіальної громади протягом 2022-2024 років.

3. ШЛЯХИ І ЗАСОБИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ

Враховуючи біологічні особливості амброзії полинолистої та умови населеного пункту, найдоцільнішим, оптимальним варіантом є комплекс заходів боротьби з бур'яном – об'єднання зусиль та знешкодження цієї небезпечної алергенної рослини з застосуванням механічного та фітоценотичного методів.

Кваліфіковане і ефективне здійснення заходів захисту проти амброзії полинолистої можливе лише на основі глибокого знання біологічних особливостей цього бур'яну та умов, що сприяють зниженню швидкості його розповсюдження.

Механічний метод боротьби – систематичне (3-4 рази) скошування рослин амброзії з початку вегетації (квітень-травень) до цвітіння (кінець липня – початок серпня) або виривання з корінням та їх знищення шляхом спалювання у спеціально призначених місцях або подрібненням з наступним захороненням решток.

Шляхи і засоби розв'язання.

4. СТРОКИ ТА ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Програма передбачена на 2022-2024 роки.

Строк реалізації Програми становить 3 роки.

Програма виконується в один етап.

5. НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПЕРЕЛІК ЗАХОДІВ ДО ПРОГРАМИ

Програма виконується в межах бюджетних асигнувань.

Напрями діяльності та заходи виконання Програми наведені у Додатку 2 до Програми.

6. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Фінансування заходів програми здійснюється за рахунок місцевого бюджету, державного бюджету та інших джерел не заборонених чинним законодавством України. Орієнтовний обсяг фінансового забезпечення наведено у Додатку 3 до Програми.

7. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Очікувані результати виконання програми за 2022-2024 та по програмі в цілому в межах бюджетних асигнувань характеризуються результативними показниками викладеними у Додатку 4 до Програми та передбачають зменшити площі, засмічені амброзією полинолистою до повної ліквідації, покращити фітосанітарний та естетичний стан території громади.

8. КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ ЗАХОДІВ ПРОГРАМИ

Контроль за виконанням цієї програми здійснює Управління житлово-комунального господарства та інфраструктури Роздільнянської міської ради, постійна комісія з питань житлово-комунального господарства, управління комунальною власністю, благоустрою, екології, транспорту та підприємництва.

Головним розпорядником бюджетних коштів та відповідальним виконавцем програми є Управління житлово-комунального господарства та інфраструктури Роздільнянської міської ради.

Контроль за використанням бюджетних коштів, спрямованих на забезпечення виконання програми, здійснюється в порядку передбаченим чинним законодавством.

ПАСПОРТ

Програми з локалізації та ліквідації амброзії полинолистої на території
Роздільнянської міської територіальної громади на 2022-2024 роки

1.	Назва програми	Програма з локалізації та ліквідації амброзії полинолистої на території Роздільнянської міської територіальної громади протягом 2022-2024 роки
2.	Ініціатор розроблення програми	Управління житлово-комунального господарства та інфраструктури Роздільнянської міської ради
3.	Підстава для розроблення програми	Закон України: «Про карантин рослин» , «Про захист рослин» , «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»
4.	Розробник програми	Управління житлово-комунального господарства та інфраструктури Роздільнянської міської ради
5.	Співрозробник Програми	-
6.	Відповідальний виконавець Програми	Управління житлово-комунального господарства та інфраструктури Роздільнянської міської ради
7.	Організації співвиконавці Програми	КП «Роздільнянський міський водоканал», КП «Виноградарське, КП «Мрія»
8.	Мета	Зменшення негативних наслідків від амброзії полинолистої, ліквідація карантинного бур'яну на території Роздільнянської міської територіальної громади протягом 2022-2024 років
9.	Термін реалізації Програми	2022-2024 рр.
10.	Загальний обсяг фінансування, необхідного для реалізації програми, всього:	175400 грн
	у тому числі:	
10.1	Коштів державного бюджету	-
10.2	Кошти місцевого бюджету	175400 грн
10.3	Коштів інших джерел	-
11.	Очікувані результати виконання програми	Зменшити площі, засмічені амброзією полинолистою до повної ліквідації, покращити фітосанітарний та естетичний стан території громади
12.	Контроль за виконання Програми	Контроль за виконанням цієї програми здійснює Управління житлово-комунального господарства та інфраструктури Роздільнянської міської ради, постійна комісія з питань житлово-комунального господарства, управління комунальною власністю, благоустрою, екології, транспорту та підприємництва

**Додаток 2
до Програми**

Напрями діяльності та заходи програми з локалізації та ліквідації амброзії полинолистої на території Роздільнянської міської територіальної громади на 2022-2024 роки

№ з/п	Перелік заходів програми	Строк виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість) грн по рокам			Всього обсяги фінансування вартість гривень	Очікувані результати
					2022	2023	2024		
1	Висвітлення на інформаційних ресурсах виконання заходів щодо боротьби з карантинними рослинами	протягом 2022-2024 рр.	Управління житлово-комунального господарства та інфраструктури Роздільнянської міської ради	Міський бюджет	3000	0	0	3000	Зменшення площі, засміченої амброзією полинолистою до повної ліквідації, покращення фітосанітарного та естетичного стан території громади
2	Придбання захисного спецодягу	протягом 2022-2024 рр.	Управління житлово-комунального господарства та інфраструктури Роздільнянської міської ради	Міський бюджет	6000	0	0	6000	
3	Придбання гербіцидів та інших препаратів для боротьби з карантинними рослинами	протягом 2022-2024 рр.	Управління житлово-комунального господарства та інфраструктури Роздільнянської міської ради	Міський бюджет	40000	0	0	40000	
4	Заходи з покосу карантинних рослин	Протягом 2022-2024 рр.	КП «Роздільнянський міський водоканал»	Міський бюджет	51000	50 400	25000	126400	
ВСЬОГО:					100000	50400	25000	175400	

до Програми
Орієнтовний обсяг фінансового забезпечення
Програми з локалізації та ліквідації амброзії полинолистої на території
Роздільнянської міської територіальної громади на 2022-2024 роки

Джерела фінансування	Роки виконання програми			Усього обсяг фінансування
	2022	2023	2024	
Державний бюджет	0	0	0	0
Місцевий бюджет	100000	50400	25000	175400
Інші джерела	0	0	0	0
Всього:	100000	50400	25000	175400

Результативні показники

Програми з локалізації та ліквідації амброзії полинолистої на території Роздільнянської міської територіальної громади на 2022-2024 роки

Захід програми	Група результативних показників	Назва результативного показника	Одиниця виміру	Обсяги		
				2022 рік	2023 рік	2024 рік
Висвітлення на інформаційних ресурсах виконання заходів щодо боротьби з карантинними рослинами	Затрат	Кількість листівок, які планується виготовити для висвітлення інформації щодо виконання заходів боротьби з карантинними рослинами	шт.	750	0	0
	Продукту	Друк листівок формату А4 чорно-білого кольору	шт.	750	0	0
	Ефективності	Середні витрати на роздруківку 1-ї листівки формату А4 чорно-білого кольору	грн	4,0	0	0
	Якості	Інформування населення щодо впливу негативних наслідків від амброзії полинолистої та необхідності здійснення заходів для зменшення площі, засміченої амброзією полинолистою	%	100	0	0
Придбання захисного спецодягу	Затрат	Кількість працівників, які здійснюють заходи з покосу та обробки гербіцидами карантинних рослин	од.	3	0	0
	Продукту	Кількість захисного спецодягу, яку необхідно придбати для забезпечення працівників, які здійснюють заходи з покосу та обробки карантинних рослин гербіцидами	комплект	3	0	0
	Ефективності	Середні витрати на придбання 1-го комплекту захисного спецодягу	грн	2000,0	0	0
	Якості	Забезпечення працівників, які здійснюють заходи з покосу та обробки гербіцидами карантинних рослин	%	100	0	0
Придбання гербіцидів та інших препаратів для боротьби з карантинними рослинами	Затрат	Кількість гербіцидів та інших препаратів, які планується придбати	л.	200,0	0	0
	Продукту	Площа карантинних рослин, яку планується обробити гербіцидами	га.	156,8	0	0
	Ефективності	Середні витрати на придбання гербіцидів для обробки одного га карантинних рослин	грн	500	0	0
	Якості	Обробка скошених ділянок амброзії полинолистої, для попередження повторного проростання	%	51,02	0	0
Заходи з покосу карантинних рослин	Затрат	Кількість пально-мастильних матеріалів, які планується придбати для здійснення заходів з покосу карантинних рослин	л.	1186	1008	480
	Продукту	Здійснення покосу карантинних рослин вздовж узбіч доріг та на пустирях, на території Роздільнянської міської територіальної громади (трактором Т40)	га.	156,8	156,8	156,8
	Ефективності	Витрати пально-мастильних матеріалів на здійснення покосу одного га карантинних рослин	л.	7,56	7,56	7,56
		Середні витрати на придбання пально-мастильних матеріалів для здійснення покосу одного га карантинних рослин	грн	325,08	378,0	393,12
	Якості	Відсоток зменшення площі, засміченої амброзією полинолистою, покращення фітосанітарного та естетичного стану території громади, від наявної потреби	%	100	85	31